GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Joi'a si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $^1/_2$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu $2^1/_2$ galbini mon. sunatória.

Anulu XXXVII.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

Nr. 53. **Brasiovu 2 Augustu 21 Iuliu** **1874.**

Pest'a 24 Iuliu 1874.

Respunsu la un'a intrebare.

Te saluto cu bucuria d-nule „— u“ din nr. 49 alu „Gazetei,“ bucuri'a mi-ar' fi fostu si mai mare, candu passulu intreprinsu de d-ta prin punerea intrebarei modeste ar' fi potutu produce in mene convingerea, ca d-ta ti-ai redicatu vocea in interessulu fondului deficientiloru din Blasiu din motivu curatu de a aperá interessele fonduriloru publice, ceea ce inse nu potu crede din acelu motivu, pentru ca mai suntu si alte fonduri reu administrate, despre care d-ta cá blasianu trebue se ai cunoscintia si totusi pana acuma nu ti-ai redicatu vocea in interessulu loru, celu pucinu pe asta cale nu; dér' mai alesu pentru-ca, dupa cum vediu din intrebarea d-tale, d-ta ai sciutu bine, ca pertractarea massei Lemeniane se tragana de 13 ani — si d-ta totusi numai dupa 13 ani ai aflatu cu cale si necessariu ati redicá vocea, ceea ce me face se credu, ca d-ta dóra ai avé de cugetu se-ti resbuni asupra mea, pentru ca eu mi-amu fostu redicatu vocea *) in interessulu unui altu fondu!

Decumv'a -ti facu nedireptate, supunendu asié ceva despre d-ta, fi bunu si érta, dér' temerea mi-e fundata —. Dér' la respunsu!

In ante de tóte amu de a rectificá cele ce ni le spune d. „— u,“ despre tenórea testamentului episcopului L. Nu e adeveratu, ca ep. L. ar' fi dispusu, cá „averea ce va remané dupa decsulu se tréca la fondulu deficientiloru archidiecesei gr. c. de Alb'a Iulia“ nu, ci a) a constituitu de eredi ai sei pre nepoti si nepóte de sora, eata vorbele testamentului (dupa cum le mai tienu in mente) „haeredes constituo nepotes et neptes meas ex sorore“ etc. Au constituitu dér' eredi si mass'a trebuiea dupa lege se se predé erediloru, cari apoi erau datori se efectueze dispusetiunile testatorelui. Ei! dá episc. L. a facutu séu lasatu si legate, a dispusu adeca, cá din averea ce va remané dupa mórtea lui, se se solvésca mai multe legate, intre cari erá alu Camarieriului seu I. U. de 1500 fl., alu basericei dela Ierusalimu (nu mai sciu de cate 100 fl., alu franciscaniloru, in a caroru monastire a moritu, alu parochului gr. c. dela St. Barbara si altele in suma insemnata, — terminandu cu insirarea legateloru vine constituirea erediloru cá mai susu si apoi adauge: „quod e pecunia supermanserit lego et testor fundo deficientium archid.“ etc. Asiá dér' nu **10000 fl.** in obligatiuni urb. si **2000 fl.** in obligatiuni private etc. a lasatu episc. L. fondului deficientiloru, dupa cum scie d. „— u,“ ci ce va remané din **pecunia** (bani) dupa solvirea legateloru insemnate — si firesce si a altoru spese, pentru ca dle „— u“ trebuie se scii, ca in Vien'a afara de darea comune de dupa ereditati, se mai platesca inca si alte taxe, precum: pentru fondulu scóleloru normale, fondulu binefaceriloru, fondulu spitaluluí gen. etc.

Dér' fia catu ar' fi fostu, ceva totu ar' fi remasu dóra si din cele 10000 fl. in obleg. urb., cari pe atunci faceau camu 6900 fl. v. a. Se vedemu dér' din a cui vina ori gresiala totusi nu a intratu neci unu cruceriu la, ori in fondulu deficientiloru archidiecesanu.

*) O voiu mai redicá catu de curundu.

Dlu „— u“ negresitu ca crede, ca la acést'a executorulu testamentului e caus'a, elu a tragatu pertractarea massei L.; pentru aceea s'a adressatu catra executoru cu intrebarea in diuaria; ca altufeliu putea se se convinga si pe alta cale si si de aiurea despre stadiulu, in care se afla acea pertractare.

Din urmatóriele se va puté inse convinge dlu „— u,“ ca eu precum la traganarea pertractarei, asié neci la acea nu sum de vina, ca in fondulu deficientiloru nu a intratu neci unu cruceriu!

Este adeveratu, ca ep. L. pre mine m'a constituitu de executoru alu testamentului si eu in ceea ce a depinsu dela mine si m'a indatoratu legea amu si facutu, amu ingrigitu de s'a ingropatu testatórele amesuratu demnitatei unui episcopu, amu dispusu de i s'a redicatu unu monumentu frumosu la grópa'a cumparata, in care s'a astrucatu etc. — bani nu amu avutu la mana de unde se tramitu si la Blasiu!

Écca pentru ce! Indata ce a repausatu episc. L. a venitu comissiune jud., a facutu tóte cele prescrise in lege si intre altele „a luatu la depositu si obligatiunele urb. de 10000 fl. si cea privata de 2000 fl. a lui S. V. si si una tabachiera de auru,“ din care a statu mass'a eredit. a episc. L. (precum si nesce scule episc., despre cari a dispusu se treaca la urmatoriulu seu episcopu ect.) tóta mass'a ereditaria dér' a episcopului L. a luat'o judecatori'a la sine si mie, durere, nu mi a lasatu neci unu cruceriu se potu tramite la Blasiu, cum insusi asiu fi doritu. Dupace judecatori'a a ispravitu tóte a-ceste, mi a facutu si mie cunoscutu, ca eu sum constituitu de executoru alu testamentului, si cá atare amu dispusu cele de mai susu.

Considerandu acuma, ca dupa mórtea episc. L. nu a remasu alta avere decatu obligatiunile amintite si tabachiérea; considerandu mai incolo, ca neremanendu alti bani de L. decatu 100 fl., cari i-a menitu apriatu pentru ingropatiune, — amu creditu, ca de cuventulu „pecunia“ numai in acelu intielesu s'a potutu folosí episc. L., ca sub acel'a a intielesu „banii,“ cari se voru capetá prin realisarea séu schimbarea obligatiuniloru; eu cá executoru testamenti amu facutu propunerea la judecatoria, cá se schimbe obligatiunele urb. in bani gat'a (cea de 2000 fl. a lui S. V. nu avea neci o valóre, pentru ca V. erá cufundatu si atunci in datorii, si necum acele 2000 fl., dér' neci cele 15 mii fl. luate imprumutu dela administratiunea cea correcta a fonduriloru scolastice din Blasiu nu erá prospectu, si mi se pare ca nu e neci acuma, a se scóte dela S. V.) — apoi se platésca legatele tóte si ce va mai remané se transpuna fondului deficientiloru. Acést'a propunere a executorului test. nu s'a primitu, — dér' strinsu dupa lege neci ca s'a potutu primi, pentru ca dupa prescrissele procedurei la pertractarea masseloru eredit. dupa cum, credu ca scie si dlu „— u“ a trebuitu a) se se conchieme prin edictu eredii constituiti, dér' la judecatoria necunoscuti, b) a trebuitu se se dé de scire publicului, decumva ar' avé cineva de a face pretensiuni la mass'a ereditaria cá creditori etc. si numai apoi, dupa trecerea terminului, care de commun e unu anu — s'a potutu luá la pertractare mass'a ereditaria si eventualminte a se dá afara legatele. Dér' a mai fostu si alta causa, din care nu s'au potutu essolvi legatele, prin urmare, nu a potutu se capete neci fondulu deficientiloru neci unu cruceriu. Acesa a fostu, ca Curatorulu massei si alu erediloru constituitu prin judecatoria erá de parere, ca de óre-ce dupa mórtea lui L. nu a remasu „pecunia“ de feliu, pentru ca dupa lege sub „pecunia“ se intielegu numai bani gat'a, ér' nu si obligatiuni fia acele publice, fia private, — asié fondulu def. neci nu are de a capetá nemica din massa!

Despre tóte aceste amu insciintiatu la tempulu seu pre Archiepiscopulu din Blasiu, pentru cá se-si valorese pretensiunile ce le avea fondulu def. la massa pre temeiulu testamentului. — Ce s'a facutu din partea Blasiului pentru apararea fondului def. nu sciu, pentru ca eu inainte de a trece terminulu, pre care s'au chiamatu eredii si s'a ordinatu pertractarea massei L., amu trebuitu se parasescu Vien'a, transpusu fiendu in Nov. 1861 din officiu la Clusiu. Supraveghiarea asupra cursului pertractarei massei eredit. o amu incredintiatu dlui concip. aul. Dr. I. M., care inse in 1863 inca s'a transpusu la Clusiu. Cu stat'a deslusire amu fostu datoriu dlui „— u“ la intrebarea sa modesta, si acl asiu puté se incheiu, pentru ca fiendu Metropolitulu din Blasiu incunoscliintiatu despre starea lucrului, a representantelui fondului def. datorie erá a intreprinde cele prescrise prin lege pentru de a castigá valóre pretensiuniloru redicate pre temeiulu testamentului, si asiu avé totu direptulu de a-lu indreptá pre d. „— u“ la representantiii fondului defic. se-i intrebe, ca ce passi au facutu ei in acea causa? de ce au traganatu ei caus'a in cursu de 13 ani? cum me intréba pre mene.

Dér' eu voiu se-i aretu dlui „— u,“ ca nu numai nu amu traganatu pertractarea, ci din contra amu facutu mai multu decatu eramu datoriu dupa lege. Dupa ce adeca in 1865 m'amu intorsu ér' la Vien'a, lucrulu celu d'antaiu mi-a fostu se vediu cum sta cu pertractarea massei L. Amu cerutu antaiu deslusire dela curatorulu massei, apoi dela judecatoria, si eata ce amu aflatu: Curatorulu mi-a aratatu, ca la jumetate ereditatea s'au dechiaratu de eredi Iosefa de Lemény, Carolina Szilassy, Iuliana Kereszles si Amalia Draganu, ér' la cealalta jumetate nu s'a dechiaratu nime, prin urmare, ca aceea va trece la fisculu r.; mai incolo, ca in intielessulu acest'a s'a si facutu deja Einantwortung-ulu prin judecatoria. Mai incolo ca dupa solvirea legateloru au mai remasu (din schimbarea obligatiuniloru urb.) bani gata . 641 fl. v. a. Oblegat. urbar. transilv. in pretiu nomin. . . . . 2300 „ „ „ Pretiulu tabachierei . . . . . 143 „ „ „ si obligatiunea lui I. V. (= 0) . 2000 „ „ „ din cari inse mai vinu a se platí taxele diverse si expensele Curatórelui (Dr. Frank) *), cari in cursu de 4 ani, catu au duratu pertractarea massei, sciu ca au suitu la o suma considerabile!

Totu dela Curatorulu Dr. Frank amu aflatu, ca „Metropoli'a din Blasiu, (das Erzbisthum Blasendorf, asié scrie Dr. Frank, hat erklärt Ansprüche auf den restlichen Nachlass zu erheben), — va se faca pretensiuni la restulu massei, ca inse: „bei Gericht selbst aber keine Vorkehrung

*) Dá a executorului test.? elu se fia multiumitu, ca nu cerú dela elu se solvésca la fondulu def. 12,000 fl. —!!

getroffen," adeca nu au facutu Metropoli'a neci unu passu la judecatoria pentru de a rechiamá acelu restu!

Audiendu eu aceste dela Curatoru, cu cari eu nu eramu neci decatu invoiitu, ca ce cauta fisculu acolo unde suntu eredi constituiti si unde mass'a e golita prin legate, amu cerutu deslusire si dela judecatoria accentuandu, ca cum au potutu ei se ispravésca tóte far' de a me insciintiá pre mene, ori pe plenipotentiatulu meu? si alte, la care remonstratiune amu primitu cu datulu 29/10 1865 resolutiunea (Bescheid), „ca tóte suntu asiá precum mi-a dechiaratu Dr. Frank si apoi incheia cu urmatóri'a invetiatura (lectie) din vorba in vorba: „Die Bekanntgabe sämmtlicher ohne Beiziehung des Testaments-Executors aufgenommenen gerichtlichen Akten kam wohl nicht erfolgen, weil eine derartige Beiziehung im Gesetze nirgends vorgeschrieben ist." Avea dreptu neamtiulu, ce mai puteamu eu face? nemica alta decatu se insciintiezu Metropoli'a din Blasiu despre starea lucrului, ceea ce amu si facutu in 10 Novemb. 1865 — Metropoli'a putea se recurreze in contra procederei atatu a Curatorelui, catu si a judecatoriei, — bá ar' poté dór' inca si acuma a redicá pretensiune (dreptulu se prescrie numai in 32 de ani) pre calea legei ordinaria la banii ce au remasu dupa testatorele legateloru. Ce au trecutu la fiscu póte ar' capetá, ca eiu mai are, nu sciu inse cum ar' puté scóte dela cele patru nepóte, — cari au primitu jumetate din massa, decumv'a li-au remasu inca cev'a detractis detrahendis, — dér' mai este inca unu modu; dupa legile austriace „pecuniá" intr'adeveru suntu numai banii gata (baares Geld); cine scie acuma nu se voru tiené judecatorii de espressiunea acést'a cá orbulu de gardu? atunci indesertu va fi trud'a si spessele, póte ca acést'a impregiurare e caus'a, — nu, ca s'a traganatu pertractarea massei in cursu de 13 ani, dupa cum scrie diu „— u," ca acesa s'a incheiatu dupa cum amu vediutu mai susu in a. 1865, ci pentru ca n'a facutu Metropoli'a passi pentru realisarea pretensiuniloru fondului defic. resp. pentru ca nu a intratu neci unu cruceriu la fondulu numitu. Fia bunu diu „— u" si intrebe la Metropolia!

Incheiu cu: „discite mortales cum se ve intocmiti testamentele si cum se ve aperati dreptu-rile," apoi nu va mai fi lipsa de intrebari modeste, cá cesa, la care s'a datu acestu respunsu, cu atatu mai pucinu va fi lipsa de respunseri atatu de — lungi!

La veredere die „— u" si candu -ti voiu cere eu deslusire in cause de aceste, te rogu se faci assemine!

†.

Convocare la Consiliu.

Cu nr. 2165 Excellentí'a Sa d. Archiepiscopu si Metropolitu de Alba-Iulia Dr. Ioane Vancea „din siedentí'a ordinariatu - capitulare, tienuta in Blasiu la 18/6 Iuliu 1874, convóca unu Consiliu din motivele: „Fienduca agendele relative la administrarea si eventuales pertractare a fundatiunei facute de fericitulu metropolitu Alexandru" (Sterca Siulutiu) „in sensulu literelorn fundationali, emanale la 23 Aprile 1861, si anumitu dupa §§-li 1, 2, s. a. au se se temple de catra metropolitu si capitululu metropolitanu, dupa consiliulu barbatiloru illustri romani gr. catolici; fiendu nunumai a se constata starea presenta a numitei fundatiuni, ci totu unadata a stabili modalitatea procedurei relative la acesa in tóte privintiele cu privire la venitoriu, spre acestu scopu, in sensulu citateloru litere fundationali": s'a afiatu a se „tiené cu barbatii nostri illustri unu Consiliu, convocatu la Blasiu pre 7 Septembre st. n. s. c.", la care se si invitara respectivii.

Brasiovu 31 Iuliu c. n. 1874.

Desbaterea asupr'a paragrafului 12 din novell'a electorale s'a incheiatu abiá in siedinti'a dela 25 Iuliu, adeca cam dupa o capacitate reciproca de 4 dile. Precum vediuramu in nr. tr., acestu paragr. contiene dóue puncte momentóse, intru a carora combatere opositiunea si-a concentratu tóte poterile. A dispune prin lege, ca arestatii pentru delicte de pressa, séu cei ce se voru afiá in inchisóre preventiva pentru vr'o accusa, insemna a da guvernului in mana arm'a cea mai valibile, cá pre tempulu alegeriloru se imple temnitiele si inchisorile cu alegatori de alte principia si alta atitudine politica. Totu asemene se deschide cale larga pentru cele mai mari abusuri prin punctulu ce eschide din consemnatiunea electorale pre toti cei ce nu voru fi platitu contributiunea pre anulu, in care se face conscrierea alegatoriloru. Contra acestoru dispusetiuni ale legii opositiunea s'a luptatu patru dile, inse in fine in siedinti'a dela 25 Iuliu punctele totu s'au adoptatu asiá, precum s'au propusu de comissiunea centrale.

In siedinti'a dela 27 Iuliu discussiunea si-a luatu unu aventu potenicu. Aprópe 20 paragrafi s'au deliberatu in acésta singura siedintia, si anume dela § 13—31. Dintre acesti-a numai § 23 a sulevatu o discussiune mai seriósa, de óra-ce densulu in testulu seu originalu dispunea, cá limb'a in care se se pórte tóte affacerile interne ale comitetului electorale centrale, se fia esclusivu limb'a ungurésca. La acestu paragrafu s'au facutu mai multe emendamente, dintre cari emendamentulu lui Fr. Wächter din Brasiovu, cá adeca „cu privire la limb'a affaceriloru interne ale comitetului centralu se se iè de cinosura art. de lege despre nationalitati," s'a acceptatu cu maioritate de unu votu.

Intre oratorii cei mai resoluti intru apararea testului originalu alu acestui paragrafu insemnamu aici si pre Máday Sándor, recte Al. Mandel, pre care cerculu superioru alu districtului Fagarasiu, — l'au alesu de deputatu pre langa unu pretiu, cum se spune de 30—40 mii florini. Acestu deputatu alesu cá atare din increderea baniloru cá representante alu corruptiunii pledédia pentru testulu comissiunii centrale, pentru ca densulu nu se teme de intelnirea la Philipii. D-sa inca prevede, ca se apropia tempestatea si fortun'a grea, inse cá surcellii din neamulu lui Taia-fuga nu se ingrozesce de ea, pentru ca atat'a minte mai are dinsulu, cá se-si caute adapostu si se nu se duca acolo, unde fulgera si tuna. Acestu deputatu vorbesce de stórce admiratiunea mai vertosu a celoru ce l'au facutu deputatu, cari cu parere de reu observa, ca Máday este consciu de pung'a sa ce si-a versat'o in tiér'a Oltului, pre tempulu, candu se recomendá cá cumnatu séu ginere alu lui Melchioru Lónyay, care pre atunci eră primu-ministru, inca nepangaritu Csernátony.

— Intimidarile din dilele trecute ale organului semi-officialu „Pesti Napló" sunt asta-di fapta complinita. Episcopulu de Bud'a Arseniu Stoicoviciu, pre care serbii -lu alesessera de patriarchu, nu este si póte ca nice nu va fi patriarchu. Rescriptulu imperatescu, prin care se nullifica alegerea lui, a sositu in Carlovitiu in 27 Iuliu. Guvernulu ungurescu a voitu asiá si asiá s'a si intemplatu, cace monarchulu cá constitutionale n'are de a mouita, déca ungurii -si aprindu paie in capu séu nu. — Si pentru ce óre nu li place unguriloru de betranulu Stoicoviciu? Pentru ca dupa parerea loru Stoicoviciu este unu serbu de calibrulu lui Mileticiu si nu se póte impacá cu idea de statu ungurescu.

Congressulu din Carlovetiu, dupa ce a luatu actu despre rescriptulu imperatescu, a decisu cá membrii se nu-si depuna mandatele, ci se procéda la nóua alegere, carea dupa scirile mai nóue are se se faca intre Gruiciu si Ivacicoviciu, metropolitulu din Sibiiu. Vomu vedé.

Diuariulu „Reform'a" din Pest'a publicá dilele aceste unu articlu despre referintiele si starea interna a statului ungurescu, carui-a numai o mica sguduire ei mai trebue, pentru cá se se prevalésca pentru totu-de-un'a in absulu peririi. In acestu articlu se mai dice intre altele, ca natiunea maghiara, care nu póte suferi jugulu si tirani'a, de libertate inca nu este capace. Pana acum ea s'a luptatu cá se-si castige libertatea, acum inse se lupta cá se scape de acésta libertate, de care este incapace, si in lupt'a acést'a partidele si politicii considera statulu de unu medilocu, asupr'a carui-a s'au impartitu moralminte si materialminte, pana ce si statulu, si partidele, si politicii au ajunsu la marginea peririi .... Confusiunea e asiá de mare, incatu multi credu, ca celu mai nimeritu midilocu d'a scapá dintrins'a este, a da concursu . . . Deficitele au cerutu impruniuturi, si impruniuturile deficite, politic'a cea rea a calloru ferrate a mancatu creditulu tierrei, si lips'a de creditu a produsu acea politica rea a calloru ferrate, ce s'a vediutu in tempulu celu mai recinte. Guvernulu reu a trasu dupa sine: caderea guverneloru, subminarea auctoritatii guverneloru, precum si o stare de lucruri in adeveru asiatica. Acestu jocu tristu alu efecteloru ce se perondédia se póte observá pre terrenulu politicei nationalitatiloru, in situatiunea financiaria si totu terrenulu, unde ajunge efectulu decadintiei generali. — In tonulu si modulu acest'a se plange biét'a „Reforma" pana in fine. N'avemu anim'a cá se ne bucuramu si se ridemu, candu vedemu pre contrarii nostri plangundu, inse cu tóte aceste nu potemu se ascundemu satisfactiunea ce o semtimu, candu contrariulu ajunge se recunósca, ca nimene altulu nu-lu bate, decatu pacatele sale.

Eliberarea din temnitia a lui Skrejsofsky

a produsu in Boemi'a intre cehi cea mai mare bucuria. Skrejsofsky e cunoscutu, cá unulu din cei mai isteti, agili si infocati aparatori ai drepturiloru regatului si natiunei boeme, elu a jocatu póte celu mai insemnatu rolu si pre timpulu lui Hohenwarth. Cea mai buna caracteristica pentru insemnetatea s'a politica e impregiurarea, ca nemtii in adeveru se temu de elu cá de Mephistophele. Precandu diuariulu seu „Politik" reproduce o multime de telegrame felicitatórie, adressate lui din tóte partile Boemiei, press'a decembrista discuta cu mare nelinisce urmarile possibile ale actului acestuia spontanu imperatescu, prin care s'a agratiatu Skrejsofsky. Nemtii latisera scirea, ca agratiarea a urmatu in urm'a unei petitiuni a lui Skrejsofsky si a sociei sale catra Maiestatea S'a. „Politik" vine acuma si deminte acést'a scire, Skrejsofsky singuru nu a facutu si nici nu ar' fi potutu lesne se faca nici unu pasu pentru agratiarea s'a, chiaru si déca ar' fi voitu, ér' petitiunea care eră se o faca rudeniele sale (femei'a s'a) s'au trasu inderetu inca la timpu, neinaintanduse asia dér' Maiestatii Sale. De aci urméza, ca imperatulu din propiulu indemnu a agratiatu pe Skrejsofsky, care mai avea se siéda inchisu trei luni, dupa ce siediuse nóua. Skrejsofsky nu a voitu se parasésca temniti'a panace nu la declaratiu insusi presiedintele tribunalului, ca nu póte se sufere cá, facia de ordinulu priimitu, se mai siéda in temnitia pana la finitulu anului seu de pedépsa.

In Prag'a i s'au facutu o serenada lui Skrejsofsky cu care ocasiune acest'a a tienutu o cuventare, in care provóca pe connationalii sei, la temperantia, curagiu si patientia de feru pentru salutea viitória a tierii si natiunei. La aceste dice „Politik": Ecca barbatulu, carele a statu inchisu nóua luni de dile, elu imbarbatéza inca pre ai sei insufiandule curagiu, precandu multi, cari suntu liberi si caror'a nu le lipsesce nimic'a, l'au pierdutu de multu p'acestu curagiu. —

— Manevre militari mari se voru tiené in Bohemia, unde si Mai. Sa imperatulu si regele cu archied. maresialu Albrecht, min. de resbellu de Koller, Siefulu stabului gen. de Johu, adjutantii si cont. Andrássy voru fi facia. „Standart" diariu anglu vorbesce despre alte manevre ce se pregatescu pentru orientu in apropiare de fruntariile Turciei in Croati'a intre Carlstadium si Sissek, cea mai strategica base de operatiuni militari facia cu Turcia.

— Pentru casu, candu ar' isbucni vreo declaratiune de resbellu, gen. prusu Moltke inca au datu ostasimii regulamentulu cu ordinile de marsiuri pentru trupe la 3 casuri: candu Germani'a va esi in contra Franciei singura, séu in contra Russiei si Franciei séu in alliantia cu Austri'a contra Rusciei, Franciei si Danimarcei. Statulu maioru a gatitu instructiunile tóte pentru fia-care corpu de armata si transportari la fruntarii, cá mobilisarea se fia pe poruncéla.

In Itali'a inca s'a publicatu instructiunes pentru mobilisarea armatei si despre rapedea trecere dela pace la resbellu. „L'Italie" scrie, ca tóta punerea la cale, in caus'a mobilisarii cu lutiala, nu mai lasa nemica de doritu.

Cu dreptu cuventu dise d. Disraeli in discursulu tienutu la banchetulu datu de merulu, „ca se prepara o mare schimbare in lume si in urm'a conflictului intre statu si beserica, si ca situatiunea Europei e fórte nesatisfacatória, natiuni multe suntu próda anarchiei si amicitii'a Angliei neciodata n'a fostu atatu de cantata cá astadi. — Va se dica, ca sperantiele si credentiele in pace suntu numai momentane, facia cu viscolele ce se prevedu si de catra cei mai mari diplomati. —

In Franci'a biuroulu adunarii a alesu comissiunea, care se examine proiectulu de amanarea adunarei. Pana in Nov. voiesce maioritatea a o proroga.

In Ispani'a republicanii au reportatu, dupa scirile din 25 Iuliu, invingere preste mai multe bande carliste. Detaiuri lipsescu.

Din Marea Britanica aduce „Monit." depesia acésta:

Londra, 25 Iuliu. — Lord Derby a declaratu, ca Spani'a nu a cerutu intervenirea Angliei pe langa Franci'a pentru sprigiuulu datu de acésta din urma Carlistiloru; si ca recunóscerea guvernului Spaniolu nu póte se se faca de catu prin o demarsiá comuna a tuturoru marilor puteri si acésta inse numai dupa ce acestu guvernu se va fi consolidatu.

La imbunatatirea materiale.

(—) In art. nostru din 24/6 1874 nr. 44 alu „Gazetei," vorbindu despre lipsele materiale ale poporului nostru, amu promisu a ne mai reintórce la cestiune. In nrii 47 si 48 ai „Gazetei" se si pertractá din nou cestiunea. Apoi comunicaramu si motiunea ce la senatulu scolastecu alu comitatului Clusiului cu privire la aflarea de midiulóce spre imbunatatirea poporului munteanu, o fece d. L. Vajda.

Ar' fi fostu meritatu, cá se reproducemu in diuariulu acest'a intrég'a cestiune, dupa cum s'a pertractatu ea si in adunarea municipale a comitatului Clusiului, cá se aratamu publicului pre toti celelalti membrii romani din acelu municipiu, cari unulu cá unulu au luptatu pentru ajutorarea materiale din partea statului, a poporului lipsitu de midiulóce; spatiulu inse nu ne a ertatu a publicá totulu ce ni s'a impartasitu si avisamu pre cei ce se interesséza cá se cetésca si corespundenti'a din Clusiu, apparuta in nrii 36 si 37 ai „Telegrafului Romanu."

Ca-ci ne mai intórcemu la cestiune, caus'a este, cá se ne intrebamu, ca óre institutele nóstre natiunali, cari suntu chiamate a ingrigi si pentru imbunatatirea starei materiale a poporului nostru, si in ajutoa carora de multu au sullevatu totu domnulu Vajda acésta cestiune, ce au lucratu in acestu obiectu?

Scimu, cumca d. Vajda, in memorabilele sale meditatiuni cetite in adunarea generale a Associatiunei tranne pentru lit. rom. si cultur'a poporului romanu, la anulu 1867 in Clusiu, au sullevatu cestiunea necessitatei de a ingrigí pentru midiulóce, spre a imbunatatí starea materiale a poporului nostru locuitoriu pre la munti; scimu, cumca la 1868, intre alte propuneri salutari, ce le face totu acestu domnu, in adunarea generale a Associatiunei, tienuta la Gherl'a, se cuprindea si cestiunea subversanta. Tóte propunerile domnului V. ce se indreptara la o comissiune in Clusiu, carea vrea se reporteze si se-si substérna opiniunea la adunarea gen. din Siomcut'a-mare, reportatoriulu comissiunei clusiane cetesce o opiniune bene motivata, si substerne totulu adunarei spre decidere. Decisiunea s'a adusu. Éta cum suna protocolulu acelei adunari gen. la ptu XXI.

XXI. Se pune la ordinea dilei reportulu comissiunei esmise prin adunarea gen. din Gherl'a pentru esaminarea proiecteloru facute in disertatiunea dlui secret. minist. Lad. Vaida intitulata: Cateva cuvente despre necesitatea de a dá espressiune solena recunosclintiei nóstre catra barbatii nostri preameritati" etc.; care comissiune fù insarcinata a pregati pentru acésta adunare gen. unu proiectu in privinti'a efectuirei aceloru propuneri.

Comissiunea esmisa petrunsa de acea convingere, ca o natiune demna de viétia trebue se'si pretuiésca cum se cade trecutulu seu, si se arate si prin fapte esterne reccunoscilinti'a sa catra acei barbati destinsi, cari au lucratu pentru venitoriulu ei mai fericitu, a luatu la desbatere seriósa proiectele cuprinse in disertatiunea dlui Vaida si urmandule acelea dupa olalta unulu cate unulu, prin referentele seu dn. Iosifu Popu jude sing. si-a datu parerea sa intru unu operatu dedusu mai pe largu, care se alaturá la protocolu in cuprinsulu seu intregu sub lit. U., insemnandu numai aici, ca la discusiunea facuta asupra acelui operatu s'au adusu de adunarea gen. urmatoriele concluse:

a) Se se faca unu albumu de biografiele barbatiloru nostri celoru mai eminenti, cari s'au destinsu prin fapte pentru inaintarea literaturei si a culturei natiunali, insarcinanduse comitetulu associatiunei a face spre scopulu acesta pregatirile necessarie si a susterne la fitória adunare gen. o propunere meritória in privinti'a modalitatei efectuirei mai corespundietorie.

b) Adunarea recomanda atentiunei celoru chiamati, a sérba in biserice in fiacare anu cate unu parastasu pentru repausulu barbatiloru celoru mai meritati ai natiunei, tienendu cu acésta ocasiune catra ascultatori cuventari laudatorie de faptele acelora, si indemnatórie la asemenea fapte nobile si salutarie.

c) Adunarea recomanda redactiuniloru foieloru natiunali a face in fiacare anu, p. e. la aniversarea mortiei barbatiloru nostrii mai meritati elogie corespundietorie meriteloru loru, cá si prin acésta se se sustiena memori'a loru, si se se indemne cetitorii a calcá pe urm'a loru.

d) Se se faca unu registru (o forma de carte de auru), in care se se introduca numele acelora, cari se destingu prin beneficie pentru inaintarea literaturei romane si a culturei poporului romanu, incredintian-duse conducerea acestui registru comitetului associatiunei cu indatorirea, cá la fiacare adunare gen. se tréca in reportulu seu si relatiunea numeloru aceloru benefacatori, pre cari in decursulu anului ia aflatu demni, cá se fia introdusi prin associatiune in proiectatulu registru séu carte de auru ceea ce se va poté intemplá numai dupa aprobarea adun. gen.

e) Adunarea recomanda a se infiintiá la fiacare biserica cate unu protocolu cu acelu scopu, cá se se inscria in acela numele acelora, cari au facutu donatiuni mai insemnate, séu s'au destinsu in altu modu pentru biseric'a si scól'a locala, éra numele celoru inscrisi se se citésca cu tóta solenitatea in totu anulu cu ocasiunea cutarei serbatori in audiulu a totu poporulu prin preotu, éra cu ocasiunea visitatiuniloru canonice prin protopopi, séu chiaru si prin episcopi, laudandu faptele frumóse si cerendu indurarea lui Dumnedieu pentru cei destinsi.

f) Adunarea recomanda tienuturiloru, in a caroru apropiare se voru tiené pe venitoriu adunarile generali, cá folosiuduse de acésta ocasiune, se infiintieze la locurile, unde acele adupari isi voru tiené siedintiele totudeauna cate o espositiune de producte agronomice, de vite, de manufacture si alte obiecte de industria.

g) In urma pentru ajutorarea starei materiale fórte misere a romaniloru locuitori in parti muntóse cu totulu neproductive, se hotaresce, a se provocá membrii associatiunei, cari locuiescu in atari tienuturi si cunoscu relatiunile locali, cá se adune unele date necesarie, cum sunt: 1) numele aceloru tienuturi si comune, cari se afla intre impregiurari mai vitrege in privinti'a procurarei midiulóceloru de traiu; 2) caus'a si gradulu lipseloru observate; 3) starea agriculturei viteloru si a industriei: 4) soiulu producteloru brute; 5) in catu se pórta cu aceste negutiatoria si in catu se intrebuintiéza de fabricate, si in fine 6) cari sunt acele producte brute, ce remanu in respectivulu tienutu de totu nefolosite, si cari prefacute in fabricate, s'ar' poté manuá cá negotiu?! Aceste date se le comunice cu comitetulu associatiunei, carele apoi se faca in privinti'a acésta si se sustérna la adunarea gen. fitória unu proiectu precisu."

Cate si cum s'au efeptuitu din acestea concluse pana acum'a, nu este loculu a cercetá aicea. Cestiunea cu carea ne ocupamu atenge numai p. **g**, carele indigitéza, prescrie castigarea unoru date, cu scopu cá comitetulu Associatiunei nóstre se póta asterne pre bas'a acelora unu proiectu detaiatu la adunarea proxima generale, pre basea carui'a apoi se se póta aduce concluse spre aflarea si statorirea midiulóceloru, prin cari s'ar' poté inbunatatí starea materiale a poporului nostru locuitoriu la locurile muntóse.

Proiectulu asteptatu nu s'a facutu din partea comitetului Associatiunei, nece la adunarea generale urmata dupa Siomcut'a la Nasendu si nece in cea urmata acesteia, la Fagarasiu, cu tóte, ca la acésta din urma, dupa cum se vede in protocolulu adunarei, siedentí'a a II pt. 10 lit. b), efeptuirea propuneriloru lui Vajda, prin o telegrama s'au intetitu.

In anulu trecutu adunarea gen. nu s'a tienutu si astfeliu resolvirea acestei cestiuni vitale pentru poporulu nostru, s'a amanatu patru ani.

Cestiunea devenindu din di in di totu mai seriósa, esta d. Vajda -si innoésce propunerea s'a in aintea senatului scolastecu alu comitatului Clusiului. Maioritatea ungurésca a acelui senatu a esmisu indata o comissiune spre a se ocupá cu cestiunea. Óre nu ar' fi timpulu, cá adunarea generale a Associatiunei transilvane pentru lit. rom. si cultur'a poporului romanu, se sullieve de nou cestiunea „inbunatatirei starei materiale a poporului" incependu a colo, unde a remasu cestiunea cu inchiderea adunarei dela Siomcuta!

Tragemu atentiunea adunarei dela Dev'a asupra acestei cestiuni de viétia pentru poporulu nostru, si o rogamu in numele venitoriului natiunei, cá decisiuniloru sale salutarie se dè si viétia practica. Aici inchisiendu, parca audimu pre unii dintre lectori dicendu: Moderatius opta, et voti, quaeso, contrahe vela tui!

Discursulu

deputatului nationale Demetriu Boncu rostitu in adunarea deputatiloru Ungariei, in siedinti'a dela 12 Iuliu a. c.

(Urmare.)

Onorata Camera! Fiindu-ca § 5 din legea electorala tratedia esclusivu despre referintiele din Transilvani'a, fia-mi permissu a vorbí despre unele lucruri, cari potu se fia impopulare, dér' nu potu fi desconsiderate, pre catu tempu nu póte fi ignorata Transilvani'a, cu starea in care si cu relatiunile intre cari ea se afla; ca-ci, déca am ignorá-o, faptele ar' resbuná acést'a ignorantia. Cestiunea nationalitatiloru a datu locu multoru discussiuni in decursulu desbaterei generale a legei de facia; si trebuie se marturisescu, ca amu auditu affirmari, asupr'a caror'a asiu fi avutu cate-va observatiuni importante. Dér' n'amu vorbitu nemic'a, fiindu-ca n'amu vroitu se prelungescu desbaterea generala, care devenise stérpa si obositória. Acum'a inse, aflandu-ne tocmai la punctulu acelu-a, care a provocatu acele discussiuni, vroiu se facu óresi-care observatiune numai asupr'a unui passagiu din complessulu retoricu desvoltatu cu acea occasiune. Si anume: cestiunea nationalitatiloru a fostu presintata cá o cestiune intovarasita de eventualitatile politice din afara. Permita-mi-se a spune, ca eu din parte-mi acésta cestiune nici odata n'amu consideratu-o astfeliu, cá si candu ar' poté fi pusa in contractu cu relatiunile politice esterne. Eu acésta cestiune amu consideratu-o si o consideru cá o cestiune de pura affacere interna; ca o cestiune menita a practicá fora indoiéla o fórte mare influentia in desvoltarea vietiei nóstre sociale; intr'unu cuventu amu consideratu-o cá o cestiune de „modus vivendi." Prin conscientia mi-este cu neputintia se nu combatu orce idea, vina ea de ori si unde, — care tinde a converti acést'a cestiune dela aderevat'a ei menire si a o complicá cu relatiunile si eventualitatile politicei esterne. Déca inse cestiunea nationalitatiloru póte se aiba si vre-unu contactu cu politic'a esteriora, acel'a nu póte fi altulu, decatu ca: la caso candu interessele acestei tiere s'ar' affá atacate de vre-o pressiune esteriora, e de datorinti'a nóstra a toturor'a, fara consideratiune de nationalitate, cá se occupamu cu taria si perseverantia terrenulu de defensa. Dér' acést'a datoria, cestiunea nationalitatiloru si cá cestiune de affacere interna inse o impune toturoru cetatieniloru acestei patrie, fara osebire de nationalitate. Inca odata dér' conchidu, ca cestiunea nationalitatilora e straina de politic'a esterna. Accentuediu inse cu gravitatea importantiei sale pentru affacerile nóstre interne si dicu, ca cu catu mai curundu acésta cestiune va

gasi o deslegare prudenta, cu atatu mai sigura va fi desvoltarea vietiei nóstre de statu. Atat'a amu vroitu se dicu preste totu despre acést'a cestiune; catu despre celelalte dise, multe si merunte, in decursulu discussiunei generale, vroiu se le trecu cu vederea asta-data.

Me vedu inse silitu, on. Camera, a dice cateva cuvinte privitórie la relatiunile speciale din Transilvani'a, fara a poté din capulu locului se delaturediu impregiurarea, — ca acolo cetatienii romani, facia cu celelalte nationalitati, compunu o evidenta maioritate. Si acum, on. Camera, fiindu-ca e vorba de interessele si relatiunile Romaniloru, apoi me simtu datoru a face intrebuintiare de cate-va cuvinte.

Nu amu arroganti'a de a me crede de unu politicu asiá mare, incatu privindu constellatiunile europene, se potu produce nisce atari conclusiuni si se potu stabilí nisce atari positiuni, despre cari se se póta dice: écca singurele puncte, din cari siguranti'a statului póte se fia assecurata! Dér' pornindu dupa indrumarile mintei sanetóse, si condussu de pucina sciintia superióra diplomatica, asiu avé totu-si si eu óre-si care parere asupr'a acestei cestiuni, pre care, cu voia on. Adunari, o voiu si espune.

Nu credu, D-loru, ca s'ar' mai poté gasí in Europ'a dóue natiuni, cari prin identitatea interesseloru si a conditiuniloru loru de essistentia, se fia indrumate a gravitá asiá de multu un'a catra alt'a, precum suntu natiunile maghiara si romana. Eu, din partea mea, asiá credu, ca din momentulu, in care Ungari'a nu va mai fi statu maghiaru, Romani'a inca va incetá de a figurá ca statu autonomu. Si vice-versa, candu Romani'a ar' ajunge se fia inghiitita de unu elementu strainu, Ungari'a s'ar' gasí in gur'a celui mai imminentu periclu. Acést'a o dovedesce positiunea geografica a acestoru state; acést'a o dovedesce impregiurarea, ca dintre elementele, ce se afla impregiurulu loru, nice unulu nu e de rasa affina, nici este asiá de puternicu, incatu la trebuintia se póta contá pre concursulu seu; in fine, acest'a o dovedesce identitatea inimiciloru loru communi, supt cari intielegu; pan-germanismulu si pan-slavismulu. Déca acésta conclusiune este justa, este basata, apoi eu marturisescu, ca nu-mi potu esplicá, de ce atatea frecari, de ce atat'a divergintia, atat'a jalusia si atata lipsa de confidentia intre aceste dóue natiuni. Eu pentru tóte aceste nu gasescu cahsa suficienta nici in relatiunile esteriére, nici in acea Daco-Romania, care este o idea falsa; nejustificabila. Caus'a este dér' de cautatu in launtru.

Romanii inse nici aici nu potu fi invinovatiti. Despre acést'a m'a assecuratu insu-si d. dep. Juliu Horváth, care, in respunsulu d-sale adressatu d-lui George Popu, a aretatu cum guvernulu din 62, care a avutu statu'a consiliari romani, a protestatu contra dietei din Sibiiu; faptu prin care insu-si d-sa a constatatu, cata predispositiune constitutionala aveau consiliarii romani.

Acésta aretare a on. meu collegu este deci o dovada, ca romanii nu se potu invinovatí, ca ar' fi lucratu si nici ca lucra pentru alterarea interesseloru statului, prin urmare ei nu impiedeca catu-si de pucinu apropiarea ungariloru de densii. Dér' totu-si este, trebuie se fia o causa, din care emanedia discordiele. Admitu, ca potu se fia si suntu chiaru in actiunea politicei nóstre interiore, mai alesu in Transilvani'a, óre-cari domni, carora-a credu, ca nu li prea vine la socotéla, cá elementulu romanu si maghiaru din ambele parti ale tierei, se tralésca in prea mare armonia, pentru cá nu cumva rolurile loru politice prin acést'a se piérda din efectu.

Este adeveratu, ca si atunci n'ar' poté esercitá in politic'a statului acelea influentia, pre care o essercia astadi; dér' acést'a, credu ca n'ar' fi spre daun'a tierei, din contra i-ar' fi spre folosu, ca-ci statului ar' castigá indiecitu atati'a factori in actiunile sale. Astufeliu, nici aice nu gasimu caus'a, pre care o cautamu.

Deci, on. Camera, trebuie se fia o mana invisibila, a carei potere deplina consiste in neimpaciuirea, in discordi'a popóreloru din acésta tiéra, si fara de care ea ar' deveni impotenta. Acest'a e unu adeveru incontestabilu si istori'a ne dovedesce, ca man'a invisibila despre care vorbescu, la noi e traditionala si chiaru noi, cei ce traimu astadi, amu vediutu, cumu acésta mana fatale si-a pusu in lucrare potérea. D-vóstra nu diceti nemic'a, dér' sum sigoru, ca intielegeti si sentiti cu totii contienutulu vorbeloru mele. E tristu apoi si e regretabilu, cá, cunoscundu cu totii acestu adeveru, totu-si nu ne potemu uni, spre a paralisá, spre a nimici chiaru poterea dusmanósa a acelei mani invisibile. Dér' cum ni-amu si uni, candu pana adi nu intalnimu in actiunile nóstre decatu totu scene de acele, cari ingreunédia si facu chiaru impossibila ajungerea nóstra la scopulu vitalu si statu de importantu pentru statulu nostru. Exemplu prospetu suntu acele declaratiuni, pre cari li-audiramu rostindu-se dilele aceste chiaru in Senatu, si cari au fostu provocari de cea mai dusmanósa natura, contienendu in essenti'a loru negatiunea essistentiei nationalitatiloru.

Eu nu credu, ca assemenea scene ar' poté fi profitabile, pentru consolidarea Statului. Se lasamu inse acést'a la o parte, ca-ci nu s'a petrecutu intre noi, ci in sfer'a inalta a Senatului, din care noi nu facemu parte. Voiu citá deci unu exemplu si mai prospetu; si acestu-a este discursulu d-lui ministru de interne. Este adeveratu, ca m'au prevenitu doi on. antevorbitori. Nu vréu se repetu dissele loru, dér' neci potu lassá neatinsu acestu discursu, cu atatu mai alesu, ca d. ministru n'a respunsu nemicu la refflectarile antevorbitoriloru mei; lucru, pre care déca -lu facesá, m'ar' fi scutitu de a me mai occupá si de d-sa. — Pre candu se incepuse discussiunea generala, d. ministru de interne a gasitu de cuviintia se dica urmatóriele cuvinte: „Nimene nu póte se ni impute, ca dóra nu amu fi destulu de indatoritori si ecuitabili facia cu nationalitatile straine din patri'a nóstra."

In faci'a acestei assertiuni, d-loru, eu gasescu de cuviintia se respundu, ca precatu timpu noi cu toti d'impreuna suntemu membrii in divisibilelui corpu politicu maghiaru nu potu fi nationalitati straine; eu in unu corpu de Statu indivisibilu nu cunoscu si nici asiu poté tolerá o corporatiune straina. (Aprobari).

(Va urmá.)

Noutati diverse.

† NICOLAU de BARBU, secretariu reg. guberniale in pensiune, impartasitu cu cele sante repausá in Domnulu Joi in 18/30 Iulie la $^1/_2$12 óre antemediene dupa o bóla indelungata in etate de 60 de ani. Nepotulu seu Ioanu Munteanu, theologu absolutu, aduce acésta trista intemplare la cunoscinti'a tuturoru rudeniloru, amiciloru si cunoscutiloru. Remasitielei pamentesci se inmormentára eri in 20 Iulie dela spitalulu civilu in cimiteriulu celu nou din Groveru.

— (Imeneu.) In 3 Aug. a. c. se celebréza in Sibiiu cununi'a D. Dr. Ioanu Móga cu Domnisóra Anna Bologa, fiia Illustrului nostru barbatu Jacobu Bologa, consiliariu aulicu reg. transilvanu in. pens. Le uramu tóta fericirea pe calea vietii!

— Mai. Sa imperates'a Elisabetha calatori in 28 Iuliu preste Salisburgu la insul'a Wight, (bai de mare) Br. Nopcsa contesa Schaafgothsche si Damicella de Ferenzy insociescu pe Mai. Sa. la Anglia.

— „Daco-romanticu". Eilenór mirósa a Dacoromania in prepandia de statu din Deva; deci min. de instructiune indata a si ordinatu aspra cercetare a cartiloru romane folosite, cari ar fi aduse din Romani'a. Am ajunsu a fi opriti si dela folosirea unoru carti bune de instructiune, ce esu la lumina in Romani'a! Apoi de ce mai amblati cu cale ferata, déca ve temeti si de cartile didactice din Romania, cari nu potu fi politice. —

— (Cultura in hotii.) In 14 Iuliu fù depradata post'a dela Kaposvár de lotrii, cari furara tóte serisorile cu bani, in suma de 2000 fr. m. a. Cultur'a hotiloru fù atatu dé fina, incatu se facura nevediuti. —

— (Perfectii cetatiloru), cari de 4 ani instituiti fora multa occupatiune mai scurtá vesitele, se desfintiaza, si dela finea an. cur. nu voru mai fi, dupa cum ii avisá m n. de interne. Cu disfiintiarea acestoru posturi voru remané spre alte scopuri cele cate 3—4000 fr. ce le tragea din tesaurulu statului. Apoi ei si asia erá numai instrumentulu partitiei deakiane la alegeri, care ii si constituisse.

— (Gymnasiale slavace) 3 cadiura sub cercetare, cá pansla viste, cá si preparandi'a de statu dela Deva, unde numai 2 ani se propune romanesce si in alu 3-le e poruncita limb'a maghiara, va se dica, ca 2 ani suntu daco-romani si unulu e ultra maghiaru. Pana candu se voru apasa si scólele nationalitatiloru, cu invinuire de panslavismu si daco-romanismu, pana atunci maghiarismulu e dusmanulu conjuratu si alu culturei loru. —

A esitu de sub tiparíu a dóu'a editie din uvragiulu **Legislatiunea si administratiunea militaria**, elaboratu de majorulu Balaceanu Ioanu, din administrati'a centrala a ministriului de resbellu. . . .

Acestu uvragiu in marime aprópe de o suta cóle, in octavu (charthia farmatu nr. 8), costa numai **25** lei noi, unu pretiu destulu de modestu, in comparatie cu marimea si utilitatea sa. Se afla de vendiare la autoru si la depoulu de imprimate alu ministeriului de resbelu.

A esitu de sub presa TRAJANU IN DACI'A, poema istorica in versuri, de Alesandru Pelimonu, nóua editiune coregiata si adaugata. Se gasesce de vendiare la tóte librariile Romaniei.

Mai nou. In 27 Iuliu 10 Aug. se dà unu Concertu in onórea si beneficiulu Associatiunei tranne p. lit. si cultur'a pop. romanu in pavilonulu gradinei Curiei mare, sér'a la 8 óre, ér' in 11 Aug. in salele comitatului se dà unu balu, sér'a la 9 óre. Comitetele respective facu invitatiune tempuria, anuntianduse, ca la finea concertului se va trage loteri'a pentru terminarea beserici in Dev'a.

PRAVURILE purgative gazose dela Elöpatak

contienda in sine partile constitutive chemice ale apelora renumite dela Elöpatak si au in sine tóta puterea binefacatória a acestor ape. Ele delatura: slabitiune de stomachu, la abitiune de mistare, lipsa de apetit, (regeala) si imflatiuri ale fecatului si splinei, la secretiune si cercetiune bolnavitiosa de fóre, la inchegare si concretiune de fóre, si la galbinare cholotasa, causate din acestu, la greutate de rosdare si slabitiune si imflare de gatu a materilor, la hipochondria, de ape si de pétra in acele organe, la catara cronice si imflatiuri de matra, pola alba, menstrale, congestiune catra capu si pepta, la sughitu ostinatu.

O dosa din pravurile acestea are mai atata efectu catu are 2 dose de pravuri de Seidlitz.

Pretiulu unei cutie cu 12 dose impreuna cu arvisulu despre modulu intrebuintarei este 1 fl. v. a.

Depoulu principale se afla in Brassiovu in apotec'a lui Gregoriu Száva. 6—

Cursurile

la bursa in 31 Iuliu 1874 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	—	fl. —	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	—	8 „ 83	„ „
Augsburg	—	—	—	103 „ 85	„ „
Londonu	—	—	—	110 „ —	„ „
Imprumutulu nationala			—	74 „ 30	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%				70 „ 05	„ „
Obligatiunile rurale ungare				77 „ —	„ „
„	„	temesiane		— „ —	„ „
„	„	transilvane		74 „ —	„ „
„	„	croato-slav.		80 „ —	„ „
Actiunile bancei	—	—	—	971 „ —	„ „
„	creditului	—	—	233 „ 75	„ „

Redactoru respundietoriu
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparíulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.